

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

L.dz. DDI-I-411-35/925/2001/RK

Warszawa, dn. 31 października 2001 r.

DECYZJA nr DDI 57/01

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 122 poz. 1319) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Deutsche BP Aktiengesellschaft z siedzibą w Hamburgu kontroli nad Veba Oel Aktiengesellschaft z siedzibą w Gelsenkirchen.

UZASADNIENIE

W dniu 7 września 2001 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął od Deutsche BP Aktiengesellschaft z siedzibą w Hamburgu (zwanej dalej Deutsche BP) wniosek zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez Deutsche BP kontroli nad Veba Oel Aktiengesellschaft z siedzibą w Gelsenkirchen (zwanej dalej Veba Oel).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie koncentracji - łączny obrót ww. podmiotów przekraczał wartość podaną w art. 12 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, a przejęcie kontroli przez jednego z przedsiębiorców nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy - Prezes UOKiK wszczął postępowanie w tej sprawie.

W trakcie postępowania strony wskazały na następujące przyczyny łączenia:

BP poszukuje możliwości rozszerzenia swojej sprzedaży detalicznej w Europie centralnej, szczególnie w Niemczech i to zarówno poprzez rozbudowę dotychczas posiadanych sieci dystrybucji jak również poprzez nabywanie innych sieci. Natomiast działalność właściciela Veba OEL tj. E.ON jest wielo – profilową, i nie jest ograniczona tylko do produktów związanych z ropą naftową i paliwami. Podstawowym przedmiotem

działania tej spółki jest energia i chemia. E.ON jest rezultatem zeszłorocznego połączenia pomiędzy Veba i Viag. Po dokonanych połączeniach, E.ON rozpoczął restrukturyzację swojej działalności w celu skupienia się na swoich głównych dziedzinach w sektorze usług (energia elektryczna, gaz, woda). BP uważa iż proponowana transakcja przyniesie znaczny efekt synergii, który doprowadzi do zwiększenia efektywności, oferty produktowej i konkurencyjności połączonych działalności. W szczególności:

- znaczący efekt synergii wyniknie z obniżenia kosztów optymalizacji operacji sieci, wiele z powyższego będzie przypisane synergii w zakresie sprzedaży detalicznej paliw
- Deutsche BP wniesie znaczny zasób międzynarodowego *know-how* i wiadomości na temat dobrych praktyk handlowych co umożliwi joint venture działanie w sposób bardziej efektywny. Przykładowo, międzynarodowa działalność BP umożliwi połączonemu podmiotowi nabywanie tańszej ropy naftowej oraz wyższy stopień zarządzania ryzykiem.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje:

Grupa kapitałowa BP - w skład której wchodzi m.in. BP Deutsche – należy obok Exxon/Mobile, Shell/Chevron oraz Totalfina/ELF do największych koncernów naftowych na świecie. W chwili obecnej koncern BP plasuje się na trzeciej pozycji w rankingu największych koncernów naftowych. BP osiągnęła taką pozycję dzięki fuzji z Amoco w 1999 r oraz wykupieniu 100 % udziałów Burmah Castrol i połączeniu z Atlantic Richfield Company (ARCO) w 2000 r. Wcześniej BP była związana w Europie z Mobilem. Do utworzonej w 1996 r. spółki joint venture BP wniosło 3,4 mld funtów, Mobil zaś 1,6 mld funtów. Jednakże w grudniu 1999 spółka ta została rozwiązana. Obecnie BP zarządza 28 tysiącami stacji paliw w ponad 50 krajach i jest właścicielem 18 rafinerii. Swoje produkty naftowe, chemiczne oraz gaz sprzedaje także w około 50 krajach.

Działalność w Polsce BP rozpoczęło w 1991. Obecnie prowadzi działalność w ramach następujących działów:

- paliwowy,
- gazowy,
- chemiczny,
- produkcji asfaltów,
- smarów i olejów.

Pierwsza w Polsce stacja benzynowa BP otwarta została w 1995 roku. W chwili obecnej sieć stacji benzynowych działających pod szyldem BP na terytorium Polski to 142 obiekty. Stawia to ten podmiot na pierwszym miejscu w Polsce wśród koncernów zagranicznych biorąc pod uwagę ilość stacji benzynowych. W skład sieci sprzedaży detalicznej paliw BP wchodzi również stacje będące własnością firm prywatnych. Obecnie liczba takich stacji w sieci BP wynosi 41.

BP jest obecnie także jednym z głównych graczy na rynku gazu płynnego w Polsce. Oferta BP Gas obejmuje zarówno hurtową jak i detaliczną sprzedaż gazu płynnego. BP Gas posiada w Polsce trzy rozlewnie gazu.

Działalność Veba Oel składa się z trzech głównych działów: wydobywanie ropy naftowej- tzw. upstream (Veba Oil & Gas GmbH), rafinacja ropy i produkcja petrochemikali (Veba Oil Refining & Petrochemicals GmbH) oraz marketing produktów ropopochodnych (Aral).

Jedyną spółką z grupy Veba Oel działającą na terytorium Polski jest Aral Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. Przedmiot działalności tej spółki obejmuje prowadzenie stacji paliw. Pierwsza stacja koncernu powstała w maju 1993 r. we Wrocławiu. Obecnie w 46 miejscowościach kraju funkcjonuje 110 firmowych stacji. W Europie sieć stacji paliwowych Aral zlokalizowana jest przede wszystkim w Niemczech (ponad 2400 obiektów i 20 % udziału w rynku) oraz w krajach z nimi graniczących (Austria, Luksemburg). Ponadto Aral działa także na Węgrzech i w Czechach (w każdym z tych krajów otwarto po kilkadziesiąt stacji) oraz Słowacji.

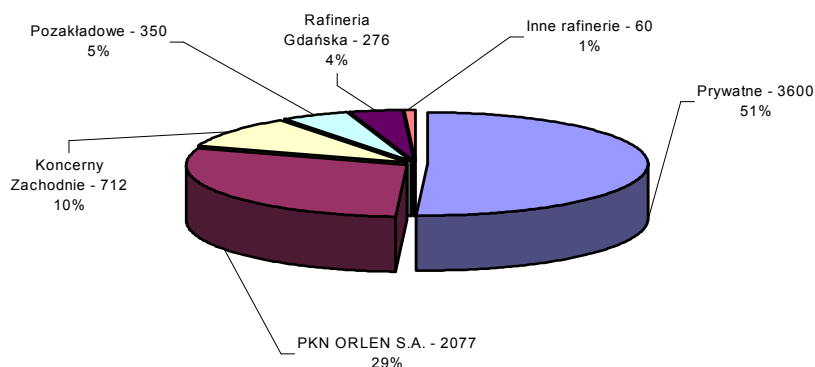
Wspólnym przedmiotem działalności obu firm jest prowadzenie stacji paliw. Na stacjach benzynowych, oprócz paliw sprzedaje się ponadto autogaz (LPG), smary i oleje samochodowe, usługi myjni samochodowych, a ponadto różnego rodzaju artykuły zarówno spożywcze jak i niespożywcze. Organ antymonopolowy przyjął jednakże, iż rynkiem właściwym, a jednocześnie najbardziej istotnym w danej sprawie - biorąc pod uwagę szczególnie udział paliw w ogólnej wartości sprzedanych towarów obu firm - jest rynek sprzedaży detalicznej paliw płynnych.

[tajemnica przedsiębiorstwa]

W chwili obecnej działa w Polsce około 7056 stacji paliw (w tym 350 pozakładowych). Ciągłe, największy udział wśród nich stanowią stacje niezrzeszone – nie należące do żadnej z działających sieci. Najwięcej stacji działa w sieci Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. (2077 stacji paliw). Sieć PKN ORLEN S.A. składa się zarówno ze stacji własnych (stacje działające w barwach CPN) oraz stacji nie będących własnością spółki (stacje działające w barwach Petrochemii Płock). Obecnie prowadzone są jednak prace na ich przebrandowaniu i połączeniu w jedną, wspólną sieć działającą w barwach ORLENU.

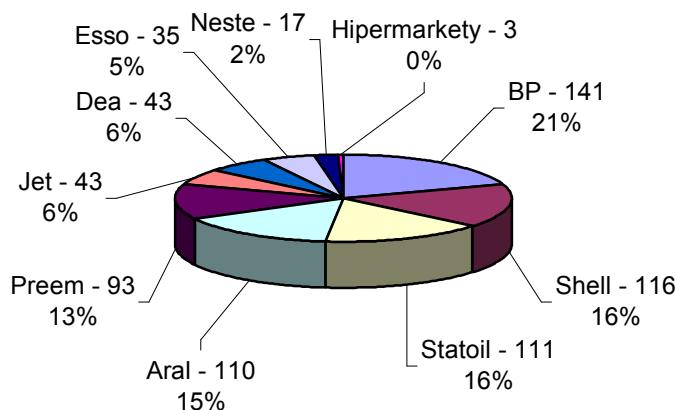
Strukturę podziału stacji działających w Polsce na poszczególne sieci przedstawia wykres rys. 1.

Rys. 1 Stacje benzynowe w Polsce¹

Na dodatkową uwagę zasługują stacje koncernów zachodnich. W chwili obecnej liczba stacji paliw koncernów zachodnich to ok. 700 stacji. Stanowi to około 10 % całkowitej liczby stacji benzynowych działających w Polsce. Z uwagi jednak na fakt, iż wszystkie z tych stacji są bardzo nowoczesne w porównaniu do innych działających stacji (zbudowane zostały po roku 1990), mają bardzo dobrą lokalizację, świadczą większy zakres usług itp., sprzedają dużo więcej paliw niż wynikałoby to wyłącznie z ich procentowego udziału w stosunku do całkowitej liczby stacji benzynowych w Polsce. Strukturę podziału stacji koncernów zachodnich na poszczególne sieci przedstawia rys. 2.

Rys. 2 Stacje benzynowe koncernów zachodnich w Polsce²

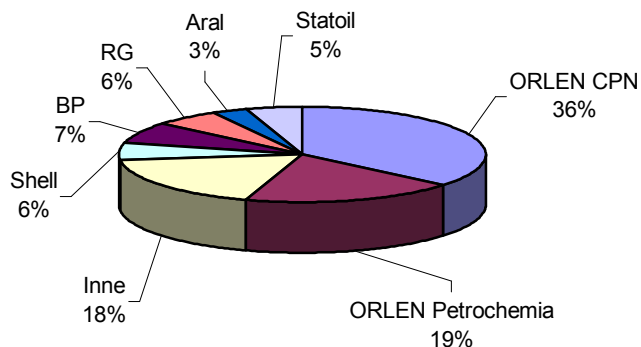

Udział w sprzedaży detalicznej poszczególnych sieci stacji wg kryterium ostatniego tankowania oraz kryterium najczęstszego tankowania przedstawiają rysunki nr 3 i 4.

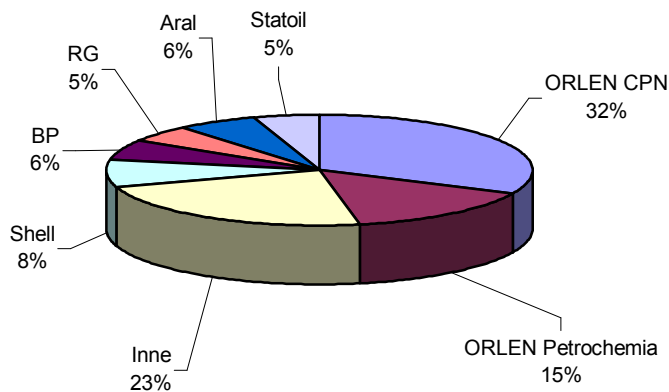
¹ Na podstawie Paliwa Płynne 4/2001

² Na podstawie Paliwa Płynne 4/2001

Rys. 3 Udział w sprzedaży detalicznej paliw wg kryterium ostatniego tankowania³

Rys. 4 Udział w sprzedaży detalicznej paliw wg kryterium ostatniego tankowania⁴

W myśl artykułu 17 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U Nr 122, poz. 1319) Prezes UOKiK wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, jeżeli w jej wyniku konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

³ Na podstawie Paliwa Płynne 5/2001

⁴ Na podstawie Paliwa Płynne 5/2001

Biorąc pod uwagę fakt, iż łączny udział BP i Aral na rynku sprzedaży detalicznej paliw w Polsce wynosi ok. 10 – 12 %, organ antymonopolowy nie uznał aby w wyniku przedmiotowej koncentracji nastąpiło istotne ograniczenie konkurencji na rynku. W dalszym ciągu dominującą pozycję na rynku utrzyma PKN ORLEN S.A. (ponad 40 procentowy udział w sprzedaży detalicznej paliw). Biorąc pod uwagę powyższe, przedmiotowa koncentracja spełni przesłanki określone w art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* tj. nie spowoduje powstania struktur dominujących na rynku i nie ograniczy konkurencji. Wprost przeciwnie, koncentracja ta - w zakresie rynku sprzedaży detalicznej paliw płynnych - prowadzić będzie do wzmocnienia konkurencji wobec dominanta na tym rynku tj. PKN ORLEN.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Na niniejszą decyzję na podstawie art. 78. ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, stronom przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor
Departamentu Infrastruktury
Andrzej Graduszyński